

POS LIJEDIPLOMSKI SPECIJALISTIČKI STUDIJ IZ SUPERVIZIJE PSIHOSOCIJALNOG RADA

Obrazloženje, uvjeti, nastavni program i plan studijskog programa

Školske godine 2006./2007. upisana je prva generacija studenta poslijediplomskog specijalističkog studija iz supervizije psihosocijalnog rada na Studijskom centru socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U ovom prilogu predstavljamo obrazloženje te skraćeni nastavni plan i program po točkama propisanim i vrednovanim od Nacionalnog vijeća za visoku izobrazbu RH. Dokument je dovršen 10. listopada 2006.

1. OBRAZLOŽENJE

a) Razlozi za pokretanje poslijediplomskog specijalističkog studija iz supervizije psihosocijalnog rada

Supervizija se kao metoda usvajanja profesionalnih znanja i profesionalnog razvoja počela razvijati u Sjedinjenim Američkim Državama u području socijalnog rada potkraj 19. stoljeća, a u Europu je prenesena tek 50-ih godina 20. stoljeća kao dio Marshallova plana pomoći nakon Drugoga svjetskog rata (Van Kessel, 1997.; Pantić, 2004.). Danas je supervizija nužna u profesionalnom radu i razvoju svih koji neposredno rade s

ljudima. Razvija se kao specifična profesija, koja nije prvenstveno usmjerena na sadržaj psihosocijalnog rada već na proces u kojemu se stručnjak razvija kao »instrument« tog rada odnosno potiče se razvoj profesionalne i osobne kompetentnosti.

Kroz superviziju se razvija tzv. reflektirajući praktičar koji radi u psihosocijalnom području s produbljenim razumijevanjem odnosa među ljudima, uzroka nastanka određenih problema i činitelja koji potiču ili otežavaju dalji razvoj, kako njegov tako i korisnika usluga. Polazeći od Kolbeova modela učenja to razumijevanje mora biti kognitivno, emocionalno i iskustveno (Knapam i Morrison, 1998.). Razvija se kroz odnos u superviziji kao kreativnom prostoru u kojemu stručnjak ima mogućnosti razvijati vlastiti profesionalni stav, postati svjestan svojih resursa i poteškoća, te konstruktivno i realno vrednovati svoju vlastitu kompetentnost.

Ovakav model supervizijskog rada vodi razvoju stručnjaka pri čemu se integriraju osobni i profesionalni razvoj kao dvije nužne i međusobno povezane pretpostavke zrelog i kompetentnoga profesionalnog djelovanja (Van Kessel, 2001.). Supervizija je proces u kojemu se susreću osobne dispozicije, emocionalne reakcije i stručna kompetentnost, s jedne strane, sa zahtjevima profesionalnog djelovanja s druge strane. U tom smislu supervizija ima stalni zadatak integracije osobnog i profesionalnog, što dovodi do toga da stručnjak razvija sposobnost da sam sebi postavlja pitanja i na procesno-dijalektički način proučava svoju praksu i time postaje i sam svoj (unutarnji) supervizor. Polazeći od navedenog, superviziju možemo definirati na sljedeći način (Ajduković i Cajvert, 2004.):

Supervizija je proces razvoja stručnjaka kao reflektirajućeg praktičara. To je kreativni proces u kojemu stručnjak u zajedništvu i suradnji sa supervizorom uči iz svojih iskustava, traži vlastita rješenja problema s kojima se susreće u radu, uključujući djelotvornije suočavanje sa stresom, sagledava situaciju klijenta i njegove resurse, svoje misli, osjeća i resurse te odnos s klijentom iz različitih perspektiva. Integrirajući te različite aspekte profesionalne situacije stručnjak stvara pretpostavke da djeluje kao profesionalno kompetentna osoba. Tako supervizija osigurava kvalitetan rada s korisnicima psihosocijalnog rada.

U pomagačkim strukama je opće prihvaćeno stajalište da je: (1) supervizija nužan aspekt profesionalnog razvoja, (2) supervizija značajan način osiguravanja kvalitete rada s korisnicima/klijentima i ostvarivanja njihovih prava te (3) supervizija tzv. druga profesija, odnosno da bi se netko bavio supervizijom nužno je da ovlada određenim znanjima i vještinama specifičnim upravo za proces supervizije. U skladu s tim, u mnogim zemljama Europske unije sustavno se obrazuju supervizori na razini poslijediplomskog obrazovanja. Tako se poslijediplomski specijalistički studiji iz supervizije odvijaju na Sveučilištu u Ljubljani, Sveučilištu u Stockholmu, Sveučilištu u Göteborgu, Katoličkom Sveučilištu u Münchenu i drugdje.

Uz to, u Međunarodnim općim standardima za obrazovanje socijalnih radnika (Global Qualifying Standards for Social Work Education and Training) koje je usvojilo Međunarodno udruženje studija za socijalni rad i Federacija socijalnih radnika 2004. godine (www.iasw.soton.ac.uk ili www.ifsw.org) posebno je istaknut značaj supervizije kao načina učenja. Iz svega navedenog je razvidno da je neophodno imati obrazovane supervizore u području (psih)socijalnog rada.

b) Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa

Krajem 2000. godine Studijski centar socijalnog rada potaknuo je s tadašnjim Ministarstvom rada i socijalne skrbi trogodišnji projekt »Uvođenje supervizije u sustav socijalne skrbi Republike Hrvatske« u okviru kojeg je uspostavljena suradnja sa Sidom (Švedska međunarodna agencije za razvoj) i Društvom za psihološku pomoć, te Sveučilištem u Göteborgu i Sveučilištem u Stockholmu. U izobrazbi 10 edukatora trenera iz supervizije i 35 supervizora psihosocijalnog rada sudjelovao je niz najpoznatijih svjetskih stručnjaka iz područja supervizije iz Švedske, Nizozemske, Danske, Njemačke, Izraela i Sjedinjenih Američkih Država. Najznačajnija postignuća projekta su bila:

- osposobljavanje 10 stručnjaka za edukatore supervizije psihosocijalnog rada koje su odgovarajućom diplomom licencirali Sveučilište u Göteborgu i Sveučilište u Stockholmu
- osposobljavanje 35 stručnjaka iz sustava socijalne skrbi za supervizore psihosocijalnog rada kojima je odgovarajuće potvrde o sudjelovanju u edukaciji izdao Pravni fakultet i tadašnje Ministarstvo rada i socijalne skrbi
- tiskanje prvog sveučilišnog udžbenika iz supervizije (Ajduković, M. i Cajvert, L. (ur.) (2004). *Supervizija u psihosocijalnom radu*. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć, 383 str.

Od 10 edukatora iz supervizije, njih 5 je sveučilišnih nastavnika (2 profesora i 1 docent sa Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta, 1 profesor s Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta, 1 profesor Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta). Na taj način su stvorene pretpostavke za razvoj specijalističkog poslijediplomskog obrazovanja iz supervizije u nas: obrazovani stručnjaci za poučavanje supervizije, iskustvo s planiranjem i provođenjem obrazovanja iz supervizije, te mreža supervizora koji mogu omogućiti kvalitetnu stručnu praksu studentima specijalističkog studija.

Predlagač i nositelj ovog specijalističkog studija je također uspostavio prvi poslijediplomski znanstveni studij iz polja socijalnih djelatnosti pod nazivom »Poslijediplomski studij iz teorije i metodologije socijalnog rada« koji je počeo s radom tijekom školske godine 2002./2003.

c) Mogući partneri koji su pokazali interes za program ili bi mogli biti zainteresirani za njegovo pokretanje

Temeljem dosadašnjih iskustva u provođenju prve izobrazbe iz supervizije, očekuje se da će interes za pokretanje specijalističkog studija iz supervizije psihosocijalnog rada imati Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, tijela lokalne uprave i samouprave kao i sve brojnije udruge civilnog društva. Naime, radi se o službama i organizacijama, tijelima za čiju djelotvornost je nužno imati pristup kvalitetnoj superviziji kao značajnom aspektu profesionalnog razvoja stručnjaka u području (psiho)socijalnog rada i osiguravanje kvalitetnih usluga korisnicima.

d) Otvorenost studija prema pokretljivosti polaznika

Otvorenost i pokretljivost studenata osigurana je kroz: (1) mogućnosti upisa ovog studija za stručnjake iz područja društvenih, edukacijskih i humanističkih znanosti koji rade kao pomagači, (2) mogućnosti studenata da upisuju izborne predmete na drugim srodnim programima na Sveučilištu, (3) ponudom izbornih kolegija studentima s drugih srodnih studija te (4) mogućnost uključivanja u međunarodne komparabilne programe s obzirom da je studij kreiran u skladu sa standardima ANSE (Association of National Organization of Supervisors in Europe).

e) Ostali elementi i podaci

U veljači 2001. godine Senat Sveučilišta u Zagrebu je na prijedlog Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu donio odluku kojom se pokreće postupak prihvaćanja nastavnog plana i programa stručnog studija iz supervizije. Predlagač je podastrio prijedlog 2004. godine jer su tada ostvareni svi potrebni uvjeti i pretpostavke za počinjanje specijalističkog studija iz supervizije. U prosincu 2004. godine dostavljene su recenzije prijedloga programa čije su sugestije korištene u izradi ovog prijedloga studijskog programa. Između ostalo, g prihvaćena je sugestija recenzenata koja se odnosi na promjenu naziva studija iz **Specijalistički studij iz supervizije** kako je bilo prvobitno predloženo, u **Specijalistički studij iz supervizije psihosocijalnog rada**.

S obzirom da do sada nije bilo poslijediplomskih specijalističkih studija iz ovog područja, očekujemo veliki interes pogotovo djelatnika sustava socijalne skrbi što će omogućiti izbor najboljih kandidata. Kao što je u obrazloženju navedeno, u nas je do sada postojala samo jedna edukacija za superviziju psihosocijalnog rada koja nije bila ustrojena kao specijalistički studij. Za navedenu edukaciju se prijavilo više od 120 kandidata iako je bilo moguće primiti samo 30. Evaluacija projekta pokazala je postojanje velikog interesa stručnjaka kako za sudjelovanje u superviziji tako i za daljnju edukaciju za

supervizore. Tako je na uzorku od 270 stručnjaka u sustavu socijalne skrbi njih 85% izjavilo da ima potrebu za supervizijom (Petak, 2004.). Evaluacija iskustva sa supervizijom onih koji su sudjelovali u supervizijskim grupama koje su vođene u okviru ovog projekta pokazala je da je sudjelovanje dovelo do kvalitetnijeg rada, povećane profesionalne kompetentnosti i većeg zadovoljstva s poslom (Ajduković, M. i Ajduković, D., 2004.).

Uz to, nadolazeća reforma sustava socijalne skrbi dodatno ističe potrebu za novim znanjima u području rukovođenja u socijalnim djelatnostima i potrebu za supervizijskim radom. To će još povećati interes za ovaj specijalistički program koji je usmjeren na stjecanje praktičnih znanja i vještina dobro utemeljenih na teorijskim spoznajama, a koja se mogu koristiti ne samo u neposrednom vođenju supervizijskog rada već i u boljem rukovođenju i kvalitetnijem pružanju usluga korisnicima. Stoga se očekuje veliki interes potencijalnih polaznika.

2. NASTAVNI PLAN I PROGRAM

2.1. NAZIV STUDIJA

Poslijediplomski specijalistički studij iz supervizije psihosocijalnog rada, područje društvenih znanosti, polje socijalnih djelatnosti, grana teorija i metodologija socijalnog rada.

2.2. NOSITELJ STUDIJA

Zavod za socijalni rad Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

2.3. TRAJANJE STUDIJA

Poslijediplomski specijalistički studija iz supervizije psihosocijalnog rada traje dvije godine, odnosno četiri semestra. Tijekom studija potrebno je ostvariti najmanje 120 ECTS bodova.

2.4. UVJETI UPISA

Na Poslijediplomski specijalistički studij iz supervizije psihosocijalnog rada mogu se upisati osobe koje ispunjavaju slijedeće uvjete:

- završeni sveučilišni diplomski studij socijalnog rada
- aktivno znanje jednog svjetskog jezika

- najmanje tri godine staža u neposrednom radu s ljudima u pružanju usluga psihosocijalnog rada (području socijalne skrbi, obrazovanja, zdravstva, civilnog društva i slično).

Kvalifikacijski ispit polažu **svi** pristupnici koji zadovoljavaju formalne uvjete. Ispit se sastoji od:

- sudjelovanja u iskustvenoj radionici u kojoj se procjenjuje motivacija i temeljne komunikacijske vještine nužne za sudjelovanje u Poslijediplomskom specijalističkom studiju iz supervizije psihosocijalnog rada
- pismenog dijela u formi motivacijskog eseja u kojem pristupnici na temelju svoje profesionalne biografije iznose svoje profesionalne planove pod vidom usavršavanja iz supervizije kao tzv. druge profesije, što će omogućiti procjenu motivacijske osnove za ovaj specijalistički studij.

Polaznici mogu biti i kandidati koji su završili sveučilišni diplomski studij psihologije, socijalne pedagogije i drugih srodnih društvenih, edukacijskih i humanističkih područja ukoliko polože odgovarajuće razlikovne ispite tijekom prve godine poslijediplomskog studija. Polaznici Poslijediplomskog specijalističkog studija iz supervizije psihosocijalnog rada kao razlikovne trebaju položiti sljedeće kolegije diplomskog studija socijalnog rada: Socijalni rad s pojedincem i Socijalni rad s grupom, ukoliko nisu tijekom diplomske nastave položili predmete koji im sadržajno odgovaraju.

Prijavi na natječaj za upis na studij treba priložiti:

- životopis s opisom stručne aktivnosti s posebnim osvrtom na dotadašnja iskustvom sa supervizijom te dotadašnjim stručnim izobrazbama
- motivacijski esej (obrazloženje interesa za upis i pohađanje specijalističkog studija)
- domovnicu i izvadak iz matične knjige rođenih
- diplomu diplomskog stupnja
- izjavu o prihvaćanju uvjeta studiranja propisanu Pravilnikom o ustroju i načinu izvedbe poslijediplomskih sveučilišnih studija Pravnog fakulteta i uvjetima navedenim u ovom studijskom programu.

Uz poštovanje svih formalnih uvjeta, prednost pri upisu će imati pristupnici koji su do tada sudjelovali u superviziji.

2.5. KOMPETENCIJE KOJE POLAZNIK STJEČE ZAVRŠETKOM STUDIJA

To je studij u kojem se kandidat/kinja priprema i osposobljava za samostalno vođenje supervizije u psihosocijalnom radu. Studij nije ograničen na neko specifično područje socijalnog rada već uključuje primjenu stečenih znanja u širokom rasponu aktivnosti u

području psihosocijalnog rada. Primjeri područja rada educiranih supervizora su npr. psihosocijalni rad s djecom, psihosocijalni rad s obiteljima, psihosocijalni rad s osobama s invaliditetom, psihosocijalni rad sa starima, savjetovanje, rad s kroničnim bolesnicima i drugo. Osobit naglasak stavlja se na temeljito upoznavanje specifičnih vještina supervizijskog procesa i teorijsko utemeljenje njihove primjene. Stečena znanja se mogu koristiti u vođenju razvojno-integrativne, timske i organizacijske supervizije, što program čini podjednako korisnim za osobe koje su u rukovodnim ulogama, kao i osobe koje se žele baviti supervizijom u užem smislu te riječi.

2.6. AKADEMSKI NAZIV

Poslijediplomskim stručnim studijem iz supervizije psihosocijalnog rada stječe se akademski stupanj **magistra specijalista supervizora psihosocijalnog rada iz polja socijalnih djelatnosti**.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. POPIS OBAVEZNIH I IZBORNIH PREDMETA

Program nastave poslijediplomskog studija utvrđuje se zasebnim izvedbenim planom nastave koji za svaku generaciju polaznika potvrđuje Znanstveno vijeće poslijediplomskih studija Pravnog fakulteta, a na prijedlog Vijeća Poslijediplomskog specijalističkog studija iz supervizije psihosocijalnog rada. U cilju postizanja više razine kvalitete nastave poslijediplomskih studija, Znanstveno vijeće poslijediplomskih studija Pravnog fakulteta na prijedlog Vijeća ovog poslijediplomskog specijalističkog studija može prihvatiti izmjene programa koje obuhvaćaju najviše do 10% nastave.

Svaka školska godina sastoji se od dva semestra, a tijekom svakog semestra student treba postići 30 bodova. Studij je organiziran po načelu ECTS bodovnog sustava. Pri tome se mogu razlikovati tri skupine bodova:

- bodovi koji se odnose na obavezne i izborne predmete
- bodovi koji se odnose na praktični supervizijski rad, a koji uključuje sudjelovanje u grupnoj superviziji neposrednog rada, vođenje grupne supervizije i superviziju supervizijskog rada (meta-supervizija)
- bodovi koji se odnose na ostale studentske obaveze kao što je izrada završnog rada.

U definiranju sadržaja programa Poslijediplomskog specijalističkog studija iz supervizije psihosocijalnog rada nastojalo se postići sljedeće:

- fleksibilnost i individualizacija koju omogućava omjer obaveznih i izbornih predmeta te raznolika ponuda izbornih kolegija

- naglašavanje integracije teorije i vještina supervizijskog rada
- iskustveno učenje i neposredna primjena stečenih znanja tijekom samog specijalističkog studija što se osigurava kroz obavezu vođenja supervizijske grupe te sudjelovanja u meta-superviziji
- naglašavanje vrijednosno-etičke komponente u provođenju supervizijskog rada.

U ostvarivanju programa koristi se prvenstveno iskustveno učenje uz mentorsko praćenje. Izborni predmeti omogućavaju širu primjenu znanja o supervizijskom procesu. Omjer obaveznih i izbornih kolegija s iskustvenim radom vođenja supervizije omogućava postizanje visoke razine stručnosti polaznika u području supervizije.

Program je osmišljen u skladu s formalnim standardima ANSE (Association of National Organizations for Supervision in Europe) (www.supervision-eu.org/anse).

Prijedlog nastavnog plana

I. godina

1. semestar

Predmeti	Broj sati	ECTS bodovi	Nositelj
Razvoj, modeli i konteksti supervizije	15	5	Prof. dr. sc. Liljana Igrić Prof. dr. sc. Josip Janković
Komunikacijski procesi u superviziji	20	6	Prof. dr. sc. Antonija Žižak
Proces individualne i grupne supervizije	45	13	Prof. dr. sc. Marina Ajduković Doc. dr. sc. Kristina Urbanc
Rad na neposrednom razvoju vještina supervizijskog rada			
Supervizija neposrednog psihosocijalnog rada	40	6	
UKUPNO	120	30	

2. semestar

Predmeti	Broj sati	ECTS bodovi	Nositelj
Evaluacijska istraživanja u psihosocijalnom radu	20	6	Prof. dr. sc. Dean Ajduković
Izborni kolegij 1	15	5	
Rad na neposrednom razvoju vještina supervizijskog rada			
Vođenje grupne supervizije	30	8	
Meta-supervizija	30	8	
Supervizija neposrednog psihosocijalnog rada	20	3	
UKUPNO	115	30	

II. godina

3. semestar

Predmeti	Broj sati	ECTS bodovi	Nositelj
Timska supervizija	15	5	Prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović
Izborni kolegij 2	15	5	
Izborni kolegij 3	15	5	
Izborni kolegij 4	15	5	
Rad na razvoju vještina supervizijskog rada			
Vođenje grupne supervizije	15	5	
Meta-supervizija	15	5	
UKUPNO	90	30	

4. semestar

Rad na razvoju vještina supervizijskog rada	Broj sati	ECTS bodovi	
Vođenje grupne supervizije	15	5	
Meta-supervizija	15	5	
Izrada završnog rada		20	Mentor
UKUPNO		30	

Struktura studentskih obaveza tijekom Poslijediplomskog specijalističkog studija iz supervizije psihosocijalnog rada izražena ECTS bodovima

Studentske obaveze	ECTS
Obavezni predmeti	35
Izborni predmeti	20
Rad na razvoju vještina supervizijskog rada <ul style="list-style-type: none"> • supervizija psihosocijalnog rada • vođenje grupne supervizije • supervizija supervizijskog rada (meta- supervizije) 	9 18 18
Ostale individualizirane obaveze izrada završnog rada	20
UKUPNO	120

Odabir izbornih predmeta

Student može birati izborne predmete iz tri područja:

1. uže područje specijalističkog studija
2. šire područje socijalnog rada
3. predmeti s drugih poslijediplomskih studija koji se utvrđuju individualno s obzirom na obrazovne ciljeve i potrebe polaznika specijalističkog studija.

Student je dužan barem 50% bodova koje donose izborni predmeti izabrati iz specifičnog područja Poslijediplomskog specijalističkog studija iz supervizije psihosocijalnog rada.

Nastava iz pojedinog izbornog predmeta održavat će se ako se za pojedini predmet prijavi najmanje 8 studenata. Ukoliko se prijavi manje kandidata, nastava će se odvijati po načelima individualnog mentorskog pristupa.

Popis izbornih predmeta iz užeg područja Poslijediplomskog specijalističkog studija supervizije psihosocijalnog rada

Izborni predmeti	Broj sati	ECTS bodovi	Nositelj
1. Psihosocijalni rad u različitim kontekstima	15	5	Prof. dr. sc. Antonija Žižak
2. Modeli učenja odraslih	15	5	Prof. dr. sc. Vesna Vlahović Štetić Prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović
3. Krizne intervencije u superviziji	15	5	Prof. dr. sc. Lidija Arambašić
4. Teorije pomaganja	15	5	Doc. dr. sc. Kristina Urbanc
5. Organizacijska supervizija i organizacijski razvoj	15	5	Prof. dr. sc. Dean Ajduković
6. Supervizija studenata i početnika	15	5	Doc. dr. sc. Kristina Urbanc
7. Konzultacija i vođenje	15	5	Prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović
8. Supervizija preventivnih programa	15	5	Prof. dr. Josip Janković
9. Kreativne tehnike u superviziji	15	5	Prof. dr. sc. Lidija Arambašić
10. Profesionalni stres i mentalno zdravlje pomagača	15	5	Prof. dr. sc. Marina Ajduković

Popis izbornih predmeta s ostalih poslijediplomskih studija iz socijalnih djelatnosti (točka 3.4.)

Izborni kolegiji	Broj sati	ECTS bodovi	Nositelj
1. Djeca u skrbi	15	5	Doc. dr. sc. Branka Sladović Franz
2. Suvremeno roditeljstvo	15	5	Prof. dr. sc. Ninoslava Pećnik
3. Osnaživanje osoba s invaliditetom	15	5	Doc. dr. sc. Kristina Urbanc
4. Invaliditet u obitelji	15	5	Doc. dr. sc. Zdravka Leutar
5. Odabrana poglavlja iz gerontologije	15	5	Prof. dr. sc. Jasminka Despot Lučanin
6. Socijalna kognicija	15	5	Prof. dr. sc. Željka Kamenov
7. Etika i ljudska prava	15	5	Doc. dr. sc. Nino Žganec
8. Psihosocijalni pristup u radu s adolescentima	15	5	Doc. dr. sc. Kristina Urbanc
9. Palijativna skrb	15	5	Dr. sc. Ana Štambuk

Popis izbornih predmeta s drugih poslijediplomskih studija (točka 3.4.)

Utvrđuje se individualno s obzirom na obrazovne ciljeve i potrebe polaznika specijalističkog studija.

Rad na neposrednom razvoju vještina supervizijskog rada

Nastavni rad na neposrednom razvoju vještina supervizijskog rada odvijat će se kroz tri razine obaveznih, ali individualiziranih aktivnosti polaznika čija je struktura ECTS bodova prikazana kao sastavni dio prijedloga nastavnog plana:

1. Supervizija neposrednog psihosocijalnog rada (9 ECTS bodova)

Kao temeljna iskustvena razina izobrazbe za supervizore psihosocijalnog rada, u grupama od 6 do 8 polaznika odvijat će se supervizija njihovog neposrednog rada kao stručnjaka. Grupe će biti sastavljene s obzirom na područje neposrednog rada polaznika. Osnovni cilj ovog oblika rada je stjecanje neposrednog iskustva sa supervizijom koju vode

profesionalni supervizori. Polaznici su dužni sudjelovati u najmanje 60 sati neposrednog supervizijskog rada.

Grupe će voditi licencirani supervizori koji su prošli izobrazbu za supervizore u skladu s kriterijima ANSE (Association of National Organizations for Supervision in Europe) (www.supervision-eu.org/anse), a imenovat će ih Vijeće Poslijediplomskog specijalističkog studija supervizije psihosocijalnog rada nakon što se utvrde specifične potrebe polaznika. Polaznici aktivno sudjeluju u izboru svog supervizora.

Ukoliko polaznici u vrijeme upisivanja poslijediplomskog specijalističkog studija već sudjeluju u superviziji svog neposrednog rada ili su u razdoblju od tri godine neposredno prije upisivanja specijalističkog studija prošli kroz proces supervizijskog rada u predviđenom opsegu te je superviziju vodio licencirani supervizor, mogu uz odgovarajuću potvrdu supervizora te opis sadržaja i načina supervizijskog rada podnijeti pismenu molbu Vijeću poslijediplomskog studija da im se prizna odgovarajući broj ECTS bodova. Navedena molba se mora podastrijeti Vijeću i ono će je riješiti tijekom prvog semestra.

2. Vođenje grupne supervizije (18 ECTS bodova)

Vođenje grupne supervizije pod nadzorom trenera za superviziju psihosocijalnog rada je temeljna aktivnost ovog programa u kojoj se integriraju teorijski stečena znanja na nastavi i iskustva u sudjelovanju u superviziji vlastitog rada u smjeru razvoja kompetentnog supervizora psihosocijalnog rada.

Tijekom drugog semestra polaznici su dužni isplanirati i započeti rad supervizijske grupe koju će voditi tijekom trećeg i četvrtog semestra. Polaznici su dužni voditi grupu najmanje 18 do 24 susreta u trajanju od 2 do 3 sata. Obavezni su redovito, nakon svakog susreta, evaluirati rad grupe i svoj rad, te pisati odgovarajuće pismeno izvješće o radu. Također su dužni sudjelovati u grupnoj superviziji svog supervizijskog rada u predviđenom opsegu.

Na kraju svake školske godine polaže se jedinstveni ispit iz praktičnog dijela nastave. Uspješno ovladavanje praktičnog dijela programa procjenjuje tročlano povjerenstvo u kojem su članovi - voditelj meta-supervizije i još dva nastavnika. Napredak se može ocijeniti bilo neposrednom demonstracijom supervizijskog rada, bilo podastiranjem na uvid video ili audio zapisa supervizijskog rada.

3. Supervizija supervizijskog rada (18 ECTS bodova)

Osnovni cilj ovog oblika nastave je vođenje i usmjeravanja profesionalnog razvoja budućih supervizora. Na superviziji supervizijskog rada voditelj je dužan tijekom II. semestra poticati i usmjeravati proces planiranja i započinjanja vođenje supervizijskih grupa polaznika. Tijekom III. i IV. semestra dužan je pratiti kvalitetu njihovog neposrednog rada kao

supervizora, napredak u razvoju supervizijske grupe koju vode te usmjeravati proces njihovog učenja uključujući razvoj profesionalnih vještina i znanja potrebnih za kvalitetan i kompetentan supervizijski rad.

Rad se odvija u grupama od 6 do 8 polaznika specijalističkog studija iz supervizije psihosocijalnog rada. Jedan susret traje u pravilu 4 sata, a rad se odvija kroz 15 susreta tijekom II., III. i IV. semestra.

Barem dva puta tijekom tih semestara svi voditelji supervizija supervizijskog rada imaju zajednički susret s koordinatorom neposrednog rada, odnosno voditeljem poslijediplomskog studija kako bi se što bolje pratilo ostvarivanje obrazovnih ciljeva te ojačala veza između teorijskog i praktičnog dijela nastave.

Za supervizore supervizijskog rada mogu biti isključivo izabrani stručnjaci koji su stekli međunarodno priznate edukacije za trenere supervizije. Početkom 2005. godine taj status imali su prof. dr. sc. Marina Ajduković, prof. dr. sc. Lidija Arambašić, mr. sc. Irena Bezić, mr. sc. Lilja Cajvert, prof. dr. sc. Ljiljana Igrić, prof. dr. sc. Josip Janković, Zdenka Pantić, Jasenka Pregrad, doc. dr. sc. Kristina Urbanc i prof. dr. sc. Antonija Žižak. Vijeće poslijediplomskog studija je u mogućnosti da u skladu s navedenim kriterijima naknadno proširi ovu listu. Voditelj poslijediplomskog studija u pravilu ne bi trebao voditi superviziju supervizijskog rada, već koordinirati rad voditelja meta-supervizije.

3.2. OPIS SVAKOG PREDMETA

Zbog opsega u ovom prilogu nije dan opis svakog predmeta.

3.3. STRUKTURA STUDIJA, RITAM STUDIRANJA I OBAVEZE POLAZNIKA

Struktura studija je detaljno opisana u točki 3.1.

S obzirom da se očekuje da će studenti u pravilu biti zaposleni, uvjeti upisa u drugu godinu studija su: (1) testirani semestri protekle godine studija, (2) položen barem jedan ispit te (3) ispunjene obaveze sudjelovanja u radu na razvoju vještina supervizijskog rada odnosno položen ispit iz praktičnog dijela nastave. Testiranje semestra obavit će se ako student ima prve i druge potpise iz svih upisanih predmeta uz podmirenje svih financijskih obaveza.

3.4. POPIS PREDMETA, MODULA I DRUGIH DIJELOVA PROGRAMA KOJE POLAZNIK MOŽE IZABRATI S DRUGIH POSLIJEDIPLOMSKIH STUDIJA

Opisano u točki 3.1.

3.5. KRITERIJI I UVJETI PRIJENOSA ECTS BODOVA

Pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima, koje studenti mogu izabrati s drugih studija na Sveučilištu - predlagaču ili drugim sveučilištima, vršit će povjerenstvo Vijeća ovog poslijediplomskog studija temeljem individualne analize sadržaja predmeta, opsega nastavnih i izvannastavnih obaveza, a na pismeni zahtjev studenta. Vijeće ovog poslijediplomskog studija je dužno prihvatiti ili otkloniti prijedlog uz pismeno obrazloženje studentu.

3.6. UVJETI POD KOJIMA STUDENTI KOJI SU PREKINULI STUDIJ MOGU NASTAVITI STUDIJ

Studentu koji je prekinuo studij, Vijeće poslijediplomskog studija može na njegov obrazloženi pismeni zahtjev odobriti nastavak studija s tim da upisuje predmete, pohađa nastavu i polaže ispite po programu koji je na snazi u vrijeme nastavaka studija odnosno da ponovno upiše semestar tijekom kojeg je prekinuo studij.

3.7. UVJETI POD KOJIMA POLAZNIK STJEČE POTVRDU O APSOLVIRANOM DIJELU STUDIJSKOG PROGRAMA

Studentu koji je apsolvirao studij, ali ga nije završio, izdaje se na njegov zahtjev potvrda o apsolviranom dijelu studijskog programa kao dijela cijeloživotnog obrazovanja. U potvrdu se unose podaci o položenim ispitima, prihvaćenim i ocijenjenim seminarskim radovima i ostalim postignutim rezultatima koji uključuju ocjenu i ekvivalent ECTS bodova.

3.8. NAČIN ZAVRŠETKA STUDIJA I UVJETI ODOBRENJA TEME ZAVRŠNOG RADA

Način završetka studija i uvjeti za prijavu teme završnog specijalističkog rada regulirani su Statutom i Pravilnikom o ustroju i načinu izvedbe poslijediplomskih sveučilišnih studija Pravnog fakulteta, Statutom Sveučilišta u Zagrebu te Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

3.9. MAKSIMALNA DULJINA TRAJANJA STUDIJA

Specijalistički studij može trajati najviše 4 godina od dana početka nastave u prvom semestru. Na obrazloženi zahtjev studentu se može iz opravdanih razloga produljiti trajanje studija (3.7.).

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. MJESTO IZVOĐENJA STUDIJSKOG PROGRAMA

Nastava se provodi u prostorijama Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta, Nazorova 51. Rad na razvoju neposrednih vještina supervizijskog rada se može provoditi i na drugim odgovarajućim mjestima, ovisno o potrebama i mogućnostima polaznika te uz suglasnost Vijeća poslijediplomskog specijalističkog studija.

4.2. PODACI O PROSTORU I OPREMI

Prostori predviđeni za različite oblike nastave su opremljeni odgovarajućom opremom za suvremeno izvođenje nastave (video, LCD projektori i drugo) te knjižnicom iz područja socijalnih djelatnosti. Studentima je također na raspolaganju i knjižnica Pravnog fakulteta te odgovarajuće elektronske baze podataka.

4.3. OPTIMALNI BROJ STUDENATA

S obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika optimalan broj studenata je od 24 do 30 u četverogodišnjim ciklusima, ovisno o potrebama profesionalne zajednice i mogućnostima nositelja studija.

4.4. PROCJENA TROŠKOVA IZVEDBE DOKTORSKOG PROGRAMA

Procjena troškova izvedbe specijalističkog programa iz supervizije s obzirom na intenzivni rad u malim grupama je 7 500,00 kuna po studentu po semestru što ukupno iznosi 30 000,00 kuna.

4.5. NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE STUDIJSKOG PROGRAMA

Postupak praćenja kvalitete i ishoda ovog specijalističkog program uključivat će različite načine vrednovanja - ankete među studentima o kvaliteti i relevantnosti sadržaja nastave, samo-evaluacija nastavnika i supervizora te među nastavnicima i supervizorima (tzv. »peer-review«), samo-evaluacija napretka samih studenata i drugo. Pri tome će se pratiti kvalitete i uspješnosti izvedbe svakoga predmeta i programa studija u cjelini.

Poslijediplomski specijalistički studij iz supervizije psihosocijalnog rada

Uz to, osigurat će se načini praćenje razvoja supervizije psihosocijalnog rada u Hrvatskoj po svjetski priznatim kriterijima koje vrše nadležne strukovne udruge ANSE i HDSOR (Association of National Organizations for Supervision in Europe i Hrvatsko društvo za superviziju i organizacijski razvoj).

